

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 6

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for
in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York 1, N. Y., Vasario-February 10, 1961

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

52 METAI

ŠEŠIOLIKTAI DIENAI VASARIO

ŠEŠIOLIKTOJI VASARIO diena mūsų laisvės ir nepriklausomybės — didžiausia šventė mūsų visų, nes nėra lietuvių, kurio širdis nemylėtų laisvės ir, iš prigimties, nebūtų su tuo jausmu suaugę.

Laisvės mūsų laimė
Ir mūsų galybė...

Išskentėje visus okupacijos kartumus, kaip tėvynę, taip ir tremtyje, kuomet mus norėta sutrinti, sunaikinti, lietuvių tauta ne tik nepalužo, lyg ta nedrė, blaškoma audros, bet, apsi-pratę su visais blogumais, užsigrudino, gyvena toliau ir sunkiai kovoja dėl atgavimo, ant amžių, laisvės ir nepriklausomybės savo kraštui.

Jei išlaikė Lietuvos dvasią, tiek išskentėje, tai mūsų tauta didi ir galinga!...

Visas teises sunaikino,
Viską atėmė, sudaužė,
Bet brangiausio mūsų turto—
Tautos dvasios nepalaužė...

Niekuomet negalim pamiršt padarytų mums skriaudų ir trokštam, kad mūsų kenčianti tėvynė pasiluosuotų nuo raudonos šmėklos glėbio, nemestų uždėtą jai erkškęčių vainiką, taptų laisva, nepriklausoma ir iškilmingai švęstų ateityje laisvės šventę — Šešioliktają Vasario savo tėvynę Lietuvą.

Dievas ir teisybė
Niekad nenumirs,
Galybė šėtono—
Dulkėmis pavirs...
Sviesioji saulutė
Kartą užtekės,
Geležinius pančius
Lietuva numes!...

Valio mūsų brangioji tėvynės Lietuva!...
Valio lietuvių tauta!...

Sofija Ambrazevičienė.

Vasario Šešioliktosios Mintimis

Salomėja Narkėliūnaitė

Vasario šešioliktoji lietuviams Tėvynėje ir plačiame pasaulyje visais laikais bus siejama su prisiminimu, kaip 1918 metais tos dienos aktu naujam ir nepriklausomam gyvenimui tapo pašaukta Lietuva. Šimtmečius išbuvusi svetimoje priespaudoje ir okupacijoje, tos dienos aktu Lietuva pasiskelbė "atsiskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis".

VASARIO 16 SIMBOLIS

Laisvoje ir nepriklausomoje Tėvynėje, tos dienos šventę minėdami, lietuviai turėjo prieš akis ir gyvą Vasario šešioliktosios akto liudininką: naujai atkurta Lietuva augo ir plėtėsi. Ji buvo ne tik džiaugsmas ir pasididžiavimas joje gyvenantiems, bet ir už jos ribų esantiems lietuviams.

Dabar minėdami tą šventę, vieni, po kojomis turime svetimą žemę, tiesa, draugingą ir suteikusią šiems savo pastogę, o kiti — Tėvynėje — kad ir vaikšto ta pačia žeme, kaip ir kadaise, bet kitomis aplinkymėmis.

Tačiau vieni ir kiti gyvena tais pačiais prisiminimais. Visus riša mintis, kad Vasario šešioliktoji, kur bebudami ją prisimintų, simbolizuoja nepriklausomą Lietuvą.

TAUTŲ APSISPRENDIMO TEISĖ

Siemet jau suais keturiasdešimt treji metai nuo Vasario šešioliktosios akto paskelbimo. Tada Lietuvos Taryba pabrėžė, kad ji skelbia Lietuvos nepriklausomybę, "remdamosi pripažintąja tautų apsisprendimo teise". Tačiau ne tik Lietuva, bet ir visa eilė tautų, kurios prieš tai buvo svetimoje priespaudoje, ta pačia tautų apsisprendimo teise pasinaudojo ir nepriklausomybę pasiskelbė. Tik visa nelaimė, kad II Pas. karo sukuriuose viskas buvo palaidota.

Tada tam laisvės judėjimui pagrindo davė Amerikos prezidento Wilsono "tautų apsisprendimo" teisės" idėja. Ir nūdien daug kalbama apie tą pačią tautų laisvės apsisprendimo teisę. Šitai jau linksmuojama ne kurio vieno didelės valstybės vyro, bet ją diskutuoja ir iškilmingai visoms tautomis skelbia pasaulinė organizacija—Jungtinės Tautos.

Ypač praeitais metais daug prisiklausėme apie tą laisvo apsisprendimo teisę. Apie ją girdėsimė ir daugiau. Girdėsimė beveik kiekviena proga, kai tik kokio nors nauja juodžių tautelė Afrikos gilumoje, pati susipratusi ar kitų paraginta, skelbės nepriklausomą.

LIETUVIO SIRDGEJA

Jau ne sykį lietuviai su širdgėla yra palydėję tokias žinias. Ir tai ne todėl, kad lietuviai pavydėtų tiems juodukams nepriklausomybės, kad lietuviai liudėtų, jog britas ar prancūzas, šimtmečius tuos kraštus ir jų žmones engęs ir išnaudojęs, jau iš tenai turi išeiti. Ne!

REIKALAUKIME NEPRIKLAUSOMOS IR LAISVOS LIETUVOS

1918 1961

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Aktas

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 dieną, 1918 metais vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba yra vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18—23 dienomis, 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniams pamatais sutartą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo

galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas demokratinio būdu visų gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai (valstybės pavadinimas) vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Po paskelbimo aktu pasirašo:

Dr. J. Basanavičius	A. Petulis
S. Banaitis	K. Saulys
M. Biržiška	Dr. J. Saulys
K. Bizauskas	J. Šernas
P. Dovydaitis	A. Smetona
S. Kairys	J. Smilgevičius
P. Klimas	J. Staugaitis
D. Malinauskas	A. Stulginskis
V. Mironas	J. Vačkailis
S. Narutavičius	J. Vileišis

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

Kai iš Afrikos ir Azijos kraštų išeina kolonizatorius ir kai vis nauji ir nauji kraštai apsisprendžia būti nepriklausomi, lietuvis tik džiaugtis tegali. Bet lietuviui darosi skaudu, kad jisai pats negali pasidžiaugti turis tokias pat teises, kokias gauna tie Afrikos juodukai.

Tokie juodukai didžiumoje net nesupranta, ką iš tikrųjų ta laisvė ir nepriklausomybė reiškia. Kongo atvejis jau šitai puikiai įrodė. Niekados nebuvo nepriklausomi, jie nežino nei kaip gyventi, nei kaip tvarkytis. Bet tai niekis. Jie turi teisę būti nepriklausomi ir patys tvarkytis, ir niekas negali sakyti, kad jiems nereikia tas teises pripažinti.

KAIP SU TA TEISE LIETUVIAMS?

Tik šita pačia proga, kai kalbama apie laisvo apsisprendimo teisę kitiems, kaip tik prisimena, o kaip gi su ta teise lietuviams?

Lietuviai amžių bėgyje turėjo ne tik savo valstybę, bet ir kitus kraštus valdė. Lietuvių nereikėjo mokyti, kaip tvarkytis, ką Vasario šešioliktosios aktas buvo paskelbęs. Lietuvio protas ir energija ir tą patį aktą ir paskui valstybę sukūrė.

Ir štai kodėl širdį gečia, kai girdime nudenio kalbas ir deklaracijas apie laisvo apsisprendimo teisę ir kai prisimerame Vasario šešioliktają ir dabartį.

Sakoma, kad tikėjimas ir viltis gydo. Kad gi taip jie ir tąjį mūsų skausmą pagydytų...

Tautos Fondo Valdybos Atsišaukimas

LIETUVIAI,

Mūsų brangioji tėvynė Lietuva ir šiandieną šventai tiki, kad laisvasis pasaulis, matydamas pavojų ir savo laisvę, padės mums kovoje prieš pavergėją — Sovietų Sąjungą iki atgausime išplėstą laisvę ir nepriklausomybę.

Šiandieną tautų apsisprendimo klausimas yra labai gyvas ir aktualus. Mes matome vieną po kitos besikuriančias valstybes Afrikoje, kur tautos dar mažai paleistos civilizacijos ir valstybiniam gyvenimui menkai pribrendusios. Dar neseniai Suvenytų Tautų forumė Nikita Kruščevas isteriškai šaukė, kad būtų užbaigta kolonializmas. Bet jis tą taikė kitiems, o ne sau. Tačiau jis pakankamai vaizdžiai parodė laisvajam pasauliui, kad neturi pamiršti naujausio ir žiauriausio kolonializmo Europoje, kurį įvykdė Sovietų Sąjunga.

Laisvojo pasaulio lietuviams kovoje prieš tėvynės pavergėją vadovauja VLIKas. Jo tikslas — laisva Lietuva, o kovos būdai labai sunkūs, svarbūs ir sudėtingi. Sekmingesnei kovai vesti yra reikalingi ir pinigai, kurių didžiausia dalis eina šioms kovos priemonėms palaikyti:

Radijui. VLIKas naudojami žinių perdavimu į pavergtą tėvynę lietuviškai per Romos, Madrido ir Vatikano radiofonus. Okupantas labai bijo tiesos žodžio iš laisvojo pasaulio ir įvairiais būdais prieš siuntimą kovoja. Tačiau nei grąsinimai nei baumės lietuvių nuo žinių gaudymo nebaudo. Reiškia okupantas nėra nei taip galingas nei saugus, nes dreba dėl prasidejusios tiesos žodžio gimtąja kalba — lietuviškai. Paskiausios žinios patvirtina, kaip per minėtas radijo stotis žinių siuntimas lietuviškai yra godžiai klausomas ir nepaprastai vertinamas.

Eltos Biuletениams. VLIKas informacijos tikslu leidžia Eltos Biuletениus lietuvių, anglų, vokiečių ir italų kalbomis. Tie biuletениai yra siunčiami svetimų kraštų politikams, žurnalistams, mokslininkams, visuomenininkams, spaudai ir kt. Tie biuletениai yra svarbūs, labai vertinami ir daug prisideda prie laisvimo kovos.

Radijo sekimo stočiai. VLIKAS išlaiko radijo sekimo stotį, kurios pagalba sužinome kiekvieną svarbesnį įvykį pavergtose Lietuvoje. Tomis žiniomis ne tik mes pasinau-

dojame, galėdami skubiausiai atsakyti į pavergėjo melus, bet ir mums draugingų kraštų svarbios institucijos bei įtakingi asmenys. Ši mūsų kovos priemonė yra irgi labai efektinga ir taikli.

VLIKas kovai už tėvynės laisvę pinigų iš svetur negauna. Tik laisvajame pasaulyje gyvenę lietuvis savo duosnumu turi tuos pinigus sukelti.

Tautos Fondas, kaip VLIKO padalinys, rūpinasi sukelti lėšas, kad kova už laisvę būtų tęsiama ir stiprinama. Todėl ir šiais metais Tautos Fondas laukia Jūsų aukos, karštai tikėdamas, kad laisvėje gyvenę lietuvis dar nepalūžęs ir tės kovą už brangios tėvynės laisvę iki išauš jai laisvės rytojūs.

Tautos Fondo Valdyba.

Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Sukakties Minėjimai

Tėvynės bendradarbiai praneša, kad Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 43 metų sukakties minėjimai įvyks šiose vietose:

New Haven, Conn., minėjimas įvyks vasario 19 dieną, 3 valandą po pietų, šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 338 Green Street.

Kenosha, Wis., minėjimas įvyks vasario 26 dieną, 3 valandą po pietų, šv. Petro parapijos svetainėje.

New Britain, Conn., minėjimas įvyks vasario 19 dieną, 4 valandą po pietų, Lietuvių svetainėje, 354 Park Street.

Rockford, Illinois, minėjimas įvyks vasario 19 dieną, Lietuvių Klubo svetainėje.

Worcester, Mass., minėjimas įvyks vasario 19 dieną, 4 valandą po pietų, Vilniaus Aušros Vartų parapijos svetainėje.

Pittsburgh, Pa., minėjimas įvyks vasario 19 dieną, Lietuvių Piliečių svetainėje.

Norwood, Mass., minėjimas įvyks vasario 26 dieną, 3:30 valandą po pietų, bažnytinėje svetainėje.

LIETUVIŲ TAUTĄ

BROLIAI IR SESES LIETUVIŲ
TAUTOS VAIKAI VISAME PASAULYJE!

Minėdami Vasario 16 dienos keturiasdešimt trečiąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, sveikiname Jus, kurie kenčia te rusiškojo komunistinio imperializmo okupaciją pavergtame krašte, ir Jus, kurie Tėvynės pasiūgę ir išblaškyti po visą pasaulį, tvirtai jaučiatės lietuviais ečą, pasiriję lietuviais išlikti patys ir išlaikyti tokiais savo jaunėsnes ir pačias jaunąsias kartas, pasiriję puoselėti meilę Lietuvai ir rijtą išlaivinti ją iš svetimųjų vergijos, prisieką siekti savo Tautai laisvės ir Lietuvai tikros valstybinės nepriklausomybės.

Tų tikslų siekiant mes nesame palikti vieni. Amerikos Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija, Kanada, Australija, Filipinai ir kitos valstybės per savo atstovus Jungtinėse Tautose, kai ten praeitų metų pabaigoje buvo svarstomas kolonializmo klausimas, kėlė faktą, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra Sovietų Sąjungos jėga užgrobtos, sulaužius tarptautinę teisę, pasižadėjimus ir sutartis, ir dabar laikomos kolonialiniai pavergtos. Buvo pareikšta, kad Sovietų Sąjunga turėtų joms laisvę grąžinti, jei nori įrodyti savo gerą valią, teisėtumui ir pastoviai taikai pasaulyje įgyvendinti.

Atsakydamas į tai Kruščevas Jungtinėse Tautose daužė į stalą kumščia ir batų, tuo demonstruodamas, kad Sovietų Sąjunga nė nemano jos pavergtosioms tautoms laisvę grąžinti, mėgindamas visus įtikinti, kad tik Afrikos ar Azijos tautų kolonialinė priklausomybė yra pavergimas, bet Lietuvos ir kitų rytų Europos tautų Sovietinis pavergimas yra "išlaisvinimas". Ir net daugiau, naujausias komunistinių partijų manifestas, paskelbtas Maskvoje 1960 m. gruodžio mėn. 5 dieną ir vėliau Kruščevo kalba, paskelbta 1961 m. sausio mėn. 6 dieną, aiškiai pasako, kad komunistas žūliai siekia viso pasaulio užvaldymo ir kad tai įvyks artimiausioje ateityje arba, anot Kruščevo, žmonijos dabartinės kartos anukai jau gyvens viso pasaulio komunistinėje santvarkoje.

To atsiekti Kruščevas tikisi ne karine jėga, bet koegzistencija, laisvąjį pasaulį užliuluodamas, jo budrumą užmigdydamas, stiprindamas jame defetistines nuotaikas ir mintį, kad kito kelio nėra: arba kapituliuoti prieš komunistą arba žūti atominio sunaikinimo kataklizme.

Laisvajame pasaulyje visad buvo žmonių, kurie pasiduo-davo defetistinėms nuotaikoms ir, vietoje kovoje su blogiu, prieš jį kapituliuodavo, tardami, kad tai darą taikos išsaugojimui ar net žmonijos nuo sunaikinimo išgelbėjimui. Tokių nuotaių įsivyravimas 1939 metais atidavė Europą Hitlerio ir nacių terorui, tokių nuotaių skiepinimas šiandien galį įstumti pasaulį į naują katastrofą.

Maskva pasirijusi daryti viską Europoje (Berlynas ir Vokietija), Afrikoje (Kongo), Azijoje (Laos), Pietų Amerikoje (Kuba), pačiose Jungtinėse Tautose jas griauinant, kad tik keltų tarptautinę netvarką, didintų sumišimą laisvajame pasaulyje ir brandintų jame visuotinas defetizmo nuotaikas savo tikslams pasiekti.

Mūsų pačių lietuviškoje išeivijoje pradėjo atsirasti pavienių asmenų, kurie yra linkę bendrauti su Sovietų Sąjungos patikėtiniiais lietuviškais kviesliniais, vardan kultūrinį ir kitokių ryšių su lietuvių tauta okupuotame krašte. Jis vadina tai "tilto" statymu į Lietuvą.

Visi duomenys rodo, kad toks "tiltas" yra tik į vieną pusę: komunistinei propagandai gabenti į vakarus ir skiešti ją tautinei, patriotinei, idealistinei nusistačiusios lietuvių išeivijos tarpe. Maskva ir jos lietuviškieji pakalikai siekia sunaikinti lietuviškoje išeivijoje pasipriešinimo komunistui ir Maskvai dvasią.

Broliai ir Sėsės lietuviai! jei galima būtų pastatyti iš laisvojo pasaulio į Lietuvą tiltą, per kurį galėtume susisiekti laisvai su savo tauta, bet ne su Maskvos Lietuvai primestais komunistiniais prisilaizėliais, jei per tokį tiltą į Lietuvą galėtų keliauti laisva mintis, laisvas žodis ir tiesa ir šviesa, mes visi kaip vienas prie to tilto statybos prisidėtume. Bet kol tiltas yra statomas pagal komunistų iš anapus patiektus planus ir turi tarnauti tik jų tikslams, tai yra, mus tarp savęs kiršinti, skieisti mūsų tarpe defetizmą ir griauti Lietuvos laisvinimo darbus, esame priversti smerkti panašių "tiltų" statytojus ir visus tuos, kurie prie tokios "statybos" darbo prisideda.

Tvirtai tikime ir žinome, kad pasaulio grumtinėse tarp laisvės ir komunistinės tyronijos pergalė bus laisvės pusėje. Gali Maskva žvanginti ginklais Afrikoje, Azijoje, Lotynų Amerikoje ar kuriuose kituose žemės kamuolio užkampuose. Tatai neturi lemiančios reikšmės. Visų sprendimų raktas yra Vakarų Europos ir Jungtinių Amerikos Valstybių rankose. Vakarų Europa yra ryžtingai nusistačiusi nekapituliuoti prieš Maskvą, o naujasis JAV prezidentas John Fitzgerald Kennedy savo inauguracinėje kalboje prisiekė:

"Tegu žino kiekviena tauta, vistiek ar ji mums gero ar blogo linkėtų, kad mes mokėsime betkurią kainą, pakelsime betkuriuos sunkumus, sutiksime kęsti betkuriuos nedeatklus, remsime kiekvieną draugą, priešinsimės kiekvienam priešiui, kad patikrintume laisvės išsaugojimą ir jos klestėjimą".

(Nukeita į 3 pusl.)

Susivienijimo Deimantinės Sukakties Seimo Atlikti Darbai

PROTOKOLAS

SLA 51-jo Deimantinės Sukakties Seimo, įvykusio 1960 metų liepos mėnesio 11-14 dienomis, Pick-Roosevelt viešbutyje, Pittsburgh, Pa.

(Tęsinys)

SLA Sveikatos Komisija.

Komisijų Komisijos dauguma: M. Valdyla ir V. Velžys rekomenduoja Seimui SLA Sveikatos Komisiją nerinkti. Dr. A. Montvidas pasisako, kad Sveikatos Komisija būtų renkama ir prašo Komisijų Komisijos mažumos, K. Mačiukas rekomenduoti Sveikatos Komisijos sąstatą. K. Mačiukas siūlo į Sveikatos Komisiją išrinkti: Dr. M. Nasvytį, Dr. V. Terejoną ir Dr. A. Grigaitį.

Del. S. Bakanui įnešus, del. J. Petrėnui parėmus, balsuojamas Komisijų Komisijos mažumos įnešimas. Balsuojant Seimas visais balsais prieš 3, pasisakė už mažumos rekomendaciją ir į Sveikatos Komisiją išrinko šiuos gydytojus:

Dr. M. Nasvytį,
Dr. V. Terejoną ir
Dr. A. Grigaitį.

Del. J. Jokubonis įnešė, del. N. Bajoras parėmė, kad visos Komisijų Komisijos rekomenduotos SLA Pastovios Komisijos būtų Seimo užgertos ir įpareigos vygydyti joms paskirtas pareigas. Balsuojant Seimas įnešimą priėmė vienbalsiai.

100. Prezidentas P. Dargis kviečia Tautiškų Centų Paskirstymo Komisiją: F. Motuzas, A. Gustas ir K. Kiblauskas pateikti Seimui raportą. Komisijos vardu F. Motuzas siūlo Tautiškų Centų Fondo paskirstymo reikalą pavesti Pildomajai Tarybai, pageidaujant, kad daugiau lėšų būtų paskirta Lietuvos laisvinimo reikalams.

Del. J. Stanislovičiui įnešus, del. F. Ramanauskui parėmus Seimas Tautiškų Centų Paskirstymo Komisijos rekomendaciją vienbalsiai priėmė.

101. Prezidentas P. Dargis kviečia Seimo Skundų ir Apeliacijų Komisiją: Dr. K. Drangelis, V. Brazilių ir Adv. T. Mack pateikti Seimui Komisijos raportą. Dr. K. Drangelis Komisijos vardu praneša, kad jokio formalaus skundo laike Seimo Komisijai nebuvo įteikta, o buvo pasikalbėta privačiai SLA 7 kuopos reikalui.

Del. J. Petrėnui įnešus, del. J. Audėnui parėmus Seimas Skundų ir Apeliacijų Komisijos raportą vienbalsiai priėmė.

102. Prezidentas P. Dargis pakviečia Laiškų Skaitymo Komisiją: J. Zalonis, A. Matas, Z. Januškevičius, E. Satkoff pateikti Komisijos raportą. Del. J. Zalonis Komisijos vardu perskaito šiuos gautus sveikinimus Seimui ir paskelbia kokios gautos aukos ir kas aukavo:

Seimą sveikino:
J. Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas New York, N. Y.

Jim Fulton, Kongresmanas 27-to Distrikto, Pennsylvania.

Robert F. Wagner, New Yorko miesto majoras.
L. Šimutis, prezidentas ir Dr. P. Grigaitis, sekr. ALT vardu.

Dr. M. ir A. Deveniai, Santa Monika, Calif.
J. Gustainis, SLA 236 jaunimo kuopos įgaliotinis.
K. P. Develkis, SLA 301 kp. Fin. Sekretorius.
V. W. Lastauskas, 69 kp. Pirmininkas.
Joanne R. Iedoux, New Yorko Konvencijų ir Lan-kytojų Biuras.
Carl T. McShane, Clevelando Statler, Hilton viešbučio vedėjas.

Frank Blandi, Park Schenley Restoranas, Pittsburgh, Pa.

Seimą sveikino ir aukėjo:

P. J. Labanaukas, Amerikos Balso redaktorius Moks. Fondui \$25.00
SLA 368 kuopa, New York, N. Y. Moks. Fondui 10.00
SLA 173 kuopa, Draut, Mass. Moks. Fondui 10.00
SLA 135 kuopa, Philadelphia, Pa. Moks. Fondui 10.00
SLA 14 kuopa, Cleveland, Ohio Moks. Fondui 25.00
SLA 328 kuopa, Jamaica Plain, Mass. Moks. F. 5.00
Bronė Kalvaitienė, Chicago, Ill. Moks. Fondui 10.00
A. Pundzius, Toronto (Kanados pinigais)

Moks. Fondui 10.00

Vladas Brazilius, Cleveland, Ohio Moks. Fondui 3.00

SLA 134 kuopa, Moksleivių Fondui \$25.00,

Jaunuolių Fondui \$25.00, viso 50.00

V. Tamulaitis, Wilkes Barre, Pa. Moks. Fondui 10.00

Jurgis Jurkšaitis, Paterson, N. J. Jaun. Fondui 20.00

Nellie Bajoras, Pittston, Pa. Jaun. Fondui 10.00

SLA 198 kuopa, Akron, Ohio Moks. Fondui 5.00

SLA 198 kuopa, Akron, Ohio Jaun. Fondui 5.00

SLA 208 kuopa, Chicago, Ill. Našlių ir Našlių Fondui 25.00

K. Katkevičienė, Chicago, Ill. N. N. F. 5.00

G. Stasaitis, Chicago, Ill. N. N. F. 5.00

SLA 301 kuopa, Cicero, Ill. N. N. F. 5.00

SLA 216 kuopa, Erie, Pa. N. N. F. 10.00

SLA 152 kuopa, Long Island City, N. Y. N. N. F. 10.00

SLA 44 kuopa, Miami, Fla., paremti SLA veiklą 15.00

SLA 226 kuopa, Chicago, Ill. Moksleivių Fondui 10.00

Viso gauta aukų \$293.00

Laiškų Skaitymo Komisijai baigus pranešimą, SLA prezidentas P. Dargis, padėkojo Komisijai už atliktą darbą ir Seimo vardu visiems, kurie sveikino SLA Deimantinės sukakties Seimą ir atsiuntė aukas.

Seimo delegatų ilgomis ovacijomis prisidėjo prie prezidento, pareikštos padėkos.

103. Prezidentas P. Dargis siūlo SLA Deimantinės sukakties Seimo nutarimu, pagerbti užsitarnavusius SLA veikėjus, delegatus, kurie kuopų valdyboms įvairiose pareigose yra išbuvo nemažiau 20 metų ir apdovanoti juos SLA auksiniu garbės ženklu.

Prezidentas P. Dargis paprašo SLA sekretorių dr. M. J. Viniką pristatyti Seimui SLA veikėjus, kurie tokio pagerbimo yra užsitarnavę.

SLA sekretorius dr. M. J. Vinikas paaiškino, kad specialiu laišku, balandžio 20, 1960 m. paragino visų SLA kuopų valdybas atsiųsti vardus ir pavardes kuopų veikėjų, kurie pagal nustatytas SLA taisykles yra užsitarnavę pagerbimo. Sekretorius dr. M. J. Vinikas perskaito sąrašą tų veikėjų, kuriuos kuopos pristatė pagerbti: G. Dargis 353 kp., A. Mikužis 313 kp., J. Mažeika 286 kp., F. Morkus 242 kp., dr. P. Zalatorius 129 kp., E. Zinienė 62 kp., A. Buckley 62 kp., Z. Laucaitienė 62 kp., M. Zinienė 62 kp., A. W. Dėdinas 297 kp., P. Kriaučiūnienė 297 kp., J. Waitkus 297 kp., J. Tamash 297 kp., J. Vaitkevičius 66 kp., S. Trapkauskas 66 kp., P. Simelis 351 kp., L. Petkavičius 173 kp., J. Zitkus 157 kp., M. Zitkus 167 kp., K. Griktas 167 kp., D. Grinius 167 kp., M. Prakop 285 kp., A. Balutis 33 kp., J. Tumavičienė 328 kp., K. Katkevičienė 134 kp., T. K. Tattan 202 kp., V. Ivo-nis 76 kp., K. Kontrimas 76 kp., J. Laučiškis 76 kp., A. Strumskis 17 kp., K. Cibulskas 17 kp., I. Vasiliauskiene 131 kp., J. Pečiulis 131 kp., A. Paškevičius 131 kp., K. Aleksinas 109 kp., J. A. Krukas 109 kp., A. Pečiulionis 203 kp., M. Juozaitis 203 kp., O. Galinskienė 203 kp., A. Alekna 198-354 kp., Barškietis 92 kp., buvęs SLA prezidentas Živatkauskas, A. Mačiulis 104 kp., J. Chakauskas 104 kp., M. Misickienė 14 kp., A. Praškevičius 14 kp.

SLA sekretorius pasveikinęs didžios garbės užsitarnavusius nenuilstamus SLA veikėjus, paaiškino, kad tie SLA veikėjai, kurie buvo apdovanoti praeitų Seimų SLA auksinės garbės ženklais, šį kartą nebus apdovanoti, nes garbės ženklai yra duodami tik vieną kartą.

Po to, sekretorius paprašė užsitarnavusius veikėjus, kurie buvo išvardinti ir kurie yra šio seimo delegatai, atvykti prie prezidiumo stalo, kur prezidentas P. Dargis įteiks auksinius garbės ženklus.

Šio Seimo nutarimu buvo pagerbti ir apdovanoti šie delegatai:

Gertruda Dargis, Pittsburgh, Pa., išbuvo 353 kp. valdyboje 29 metus.

Anastazija Mikužis, Chicago, Ill., išbuvo 313 kp. finansų sekr. 27 metus.

J. Mažeika, McKees Rocks, Pa., išbuvo 286 kp. valdyboje 24 metus.

F. Morkus, Richmond Hill, N. Y., išbuvo 242 kp. finansų sekr. 24 metus.

E. Zinienė, Lorain, Ohio, išbuvo 62 kp. valdyboje 40 metų.

K. Aleksinas, Chicago, Ill., išbuvo 109 kp. valdyboje 30 metų.

J. Barškietis, Courtney, Pa., išbuvo 92 kp. valdyboje 35 metus.

Albina Mačiulis, Pittsburgh, Pa., išbuvo 104 kp. valdyboje 30 metų.

J. Chakauskas, Pittsburgh, Pa., išbuvo 104 kp. valdyboje 30 metų.

M. Misickienė, Cleveland, Ohio, išbuvo 14 kp. finansų sekr. 21 metus.

A. Praškevičius, Cleveland, Ohio, išbuvo 14 kp. organizatorium 30 metų.

Prezidentas P. Dargis įteikęs SLA garbės ženklus, pasveikino visus apdovanotus užsitarnavusius veikėjus ir priminė jiems, kad tai yra mažas atpildas, už taip didelį, nenuilstamą ir nuosirdų darbą, kurį per tiek metų skyrėte SLA broliškos organizacijos ugdymui ir gerovei.

104. Prezidentas P. Dargis priminęs, kad mūsų tarpe, kada minime savo broliškos organizacijos, 75 metų Deimantinę sukaktį, nebėra SLA daug pasiūlytųjų steigėjų, garbingų ir pavyzdinių veikėjų ir daug tukstančių narių, kurie augino SLA ir išlaikė jo garbę. Jis paprašė visus seimo delegatus ir svečius atsistoti ir tylos minute pagerbti visus mirusius SLA narius, kurie savo gyvenimu ir darbais paliko gražų pavyzdį ir gyvus atsiminimus.

Seimo delegatai ir svečiai susikaupimo minute pagerbė visus mirusius SLA narius.

105. Prezidentas P. Dargis skelbia paskyrimą vietos SLA 52-ram Seimui. Nominuoti šie miestai: Newark, N. J. ir Detroit, Mich. Balsuojant viešu balsavimu už Newark, N. J. pasisakė 88 delegatai, už Detroit, Mich., pasisakė 10 delegatų. Prezidentas P. Dargis skelbia, kadangi dauguma delegatų pasisakė už Newark, N. J., todėl SLA 52-ras Seima bus sušauktas 1962 metais Newark, N. J.

106. Prezidentas P. Dargis paaiškino, kad paskutiniųjų dviejų seimo sesijų protokolais liks seimo nepatvirtintas, nes seimo sekretoriatas jo nespėjo paruošti, todėl siūlo, kad šių sesijų protokolą peržiūrėtų prez. P. Dargis ir sekretorius dr. M. J. Vinikas ir juos paskelbtų Tėvynėje.

Del. S. Budvitis įnešus, del. J. Valatka parėmus seimas vienbalsiai pavedė prez. P. Dargiui ir sekretoriui dr. M. J. Vinikui peržiūrėti paskutiniųjų dviejų sesijų protokolą ir jį paskelbti Tėvynėje.

107. Prezidentas P. Dargis pakviečia prie piano A. Kalvaitį ir pritariant solistoms C. Austin, O. Biežienėi ir J. Milleriutei seimo delegatai ir svečiai atsistoje sugieda Amerikos ir Lietuvos himnus.

108. Prezidentas P. Dargis, nuširdžiais žodžiais padėkojo SLA Deimantinės sukakties istorinio seimo delegatams už taip rimtą visų SLA organizacijos svarbiųjų reikalų apsaugumą, už taip kulturingą ir pavyzdinę delegatų elgesį, geras ir džiugias deimantines nuotaikas, kuopų valdyboms ir veikėjams už rūpestį, kurį suveda broliškos organizacijos reikalams, organizatoriams už naujų narių prirašymą ir palinkėjus visiems geriausios sėkmės, SLA 51-mo Seimo septyntą sesiją ir 51-mą Deimantinės sukakties seimą uždarė 1960 m. liepos mėn 14 dieną 4:30 valandą po pietų.

P. P. DARGIS,
SLA Prezidentas.
DR. M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius.

Abraomas Linkolnas ir Laisvė

Tas, kas stovi už laisvę, stovi už visą žmoniją. Tokiu žmogumi buvo mūsų 16-tasis prezidentas, Abraomas Linkolnas, kurio 152 gimtadienį švėsime vasario 12 dieną.

Gimęs kuklioje medinėje ba-kuzėje Kentucky valstijoje, Abraomas Linkolnas pradėjo savo ilgą kelionę į aukštybes kaip medžių kirtėjas, uki darbininkas, Mississippi upės jurininkas, gizelis mažoje krautuvėje Illinois valstijoje ir kaimo laisvanešys. Pasiskolintomis naktimis skaitytomis knygomis apsišvietęs Linkolnas priėmė ir teisėjas ir jis buvo tris kartus išrinktas į Illinois valstijos legislaturą.

Linkolnas buvo atstovu Atstovų Rumuose Vašingtone, tačiau jis gavo taikinį pripažinimą 1858 m., kai kandidavo į senatą tik viena tema. Ši tema buvo vergija. Jis šia tema yra pasakęs:

"Taip, kaip aš nebučiau vergu, nebučiau ir ponu. Tai išreiškia mano demokratijos idėją, kas skirtinga nuo šio, nėra demokratija".

Abraomas Linkolnas pralaimėjo tais metais, tačiau jo žodžiai įgijo reikšmės visiems laikams. Tada, kaip ir dabar, žmonės skiriasi savo nusakytais tokių sąvokų, kaip demokratijos ir laisvės. Kai Linkolnas pasidarė prezidentu, jis pasakė susirinkusiems klausytojams Baltimone:

"Mes visi einame už laisvę. Tačiau vartodami tą patį žodį, mes nevienodai jį išreiškia-me. Kai kam žodis laisvė gali

reikšti, kad kiekvienas asmuo gali daryti, ką tik jis nori su savim ir savo darbo vaisiais. Kitiems šis žodis gali reikšti, kad jis gali daryti, ką tik nori, su kitais žmonėmis ir kitų žmonių darbo vaisiais.

"Štai, ne tik skirtingi, bet ir visai nesuderinami, tuo pačiu vardu vadinami dalykai. To pasėkoje kiekvienas dalykas abiejų partijų yra vadinamas dviem skirtingais ir nesuderinamais vardais — laisvė ir tironija".

Amerikos žmonės išrinko Linkolną antrai prezidentavimui kadencijai. Tarp pasveikinimo laiškų, atsiųstų į Baltuosius Rumus, buvo vienas iš Tarptautinės Dirbančių Žmonių Draugijos, parašytas Karolio Markso:

"Nuo prasidėjimo titaniškos kovos Amerikoje Europos darbininkai instinktyviai jutė, kad žvaigždėmis nusagstyta Amerikos vėliava nešė jų klasių likimą... Jie laiko šios epochos svarbiu įvykiu, kad Abraomui Linkolnui, originaliam dirbančios klasės sunui, tenka užduotis vesti kraštą per niekam nepriylgstamą kovą, kad išgelbėti rėžiais surakintą rasę ir perkonstruoti socialinį pasaulį".

Kai karas tarp valstybių buvo besibaigias, Abraomo Linkolno gyvenimas irgi ėjo prie galo. John Wilkes Booth kulka 1865 m. vienos balandžio mėn. dienos vakare buvo beveik nujauta prieš kelis metus. Naujai išrinktas pre-

zidentu Linkolnas pakeliui į Vašingtoną sustojo Philadelphiaje, Nepriklausomybės Salėje. Jis atvyko nepasiruošęs kalbai ir paprašęs klausytojus, kad jie jam už tai atleistų, pasakė:

"Aš niekad neturėjau jausmo, kuris nekiltų iš Nepriklausomybės Deklaracijoje įkuntų žodžių. Deklaracija davė laisvę ne tik šio krašto žmonėms, bet ji davė ir viltį visam pasauliui, visiems ateinančioms laikams. Ji davė pažadą, kad ateitys laikui naštą bus nuimtos nuo visų žmonių pečių ir visi turės lygias galimybes".

"Dabar, mano draugai, ar gali šis kraštas būti išgelbėtu einant šiuo principu? Jei jis gali būti išgelbėtas, aš save laikysiu pačiu laimingiausiu žmogumi pasaulyje, jei galėsiu prie jo prisidėti. Tačiau, jei šis kraštas negali būti šiuo principu išgelbėtas, ateitis bus tikrai baisi. O jei šis kraštas gali būti išgelbėtas neatsisakant nuo šio principo, tai aš geriau vėlyčiau būti ant vietos, bet jo neatsisakyti".

Nepriklausomybės Deklaracijos principas buvo išsaugotas. Šiandien, kur tik laisvi žmonės kovoja dėl savo laisvės išaiškymo ar jos išsikovojimo, Abraomo Linkolno dvasia yra ten. Artėjant jo gimtadieniui, mes galime apie jį rašyti savo laisukuose draukams ir giminėms užjuriuose ir juos dar kartą užtikrinti, kad Abraomo Linkolno idėjomis vis dar yra vadovaujama si Amerikoje.

American Council.

DVI SUKAKTYS

Šios sukaktys abi yra taip skirtingos, kaip diena ir naktis, ir jos liečia Klaipėdos Kraštą. Tokios ar kitokios sukaktys duoda progos susimąstyti. Susimąstyti, ir dažniau — susikaupti.

Lietuvių vokiečių ginčai dėl Klaipėdos Krašto siekia viduramžius. Tas kraštas dabar įvairiai vadinamas: Vakarų Lietuva, Mažoji Lietuva, Pajurio Lietuva, Gintaro Lietuva, Klaipėdos Kraštas ir tt. Nesvarbu kaip mes tą kraštą šiandieną bevardintum, bet svarbu ir kiekvienam lietuviui yra išpažįstama tiesa, kad tas kraštas yra Lietuvos dalis, kad to krašto gyventojai yra lietuviai ir kad tas kraštas yra lietuvių tautos nedalomas kunas.

Šiame trumpame rašinyje neįmanoma plačiai išmagrinėti to krašto istorijos, o tik suglaustai priminti keletą ryškesnių epizodų bei istorinių įvykių.

Lietuvos nepriklausomybės Vasario 16 d. Aktas paskelbė atstatomą ne senąją istorinę Lietuvą, bet etnografinę sienose. Atseit, lietuvių tautos gyvenamose žemėse. Tačiau didelė dalis lietuviškų rytinių žemių buvo pagrobta lenkų, net su sostine Vilniū. Taip pat nepavyko etnografinių sienų ir vakaruose, t. y. Klaipėdos kraštas prijungti. Kadangi ir tą kraštą apart Lietuvos dar kiti kraštai turėjo pretenzijų, tai Versalio Taikos Konferencija, nenorėdama gintis ir ginčus bei pretenzijas,

Klaipėdos Kraštą pavedė vienai iš Aliantų, laimėjusiai karą, šaliai, būtent: Prancūzijai. Tokiam nutarimui buvo pareikšti protestai iš Lietuvos vyriausybės ir Klaipėdos Krašto tuometinės Tarybos, bet be pasekmių.

Lietuviai prisiminę to krašto brolius, kurie 700 metų budami prispausti, ujami ir niekinami, išlaikė savo kalbą, papročius, tradicijas ir tt. neišleidę iš minties ir ta kryptimi dirbo. Ir štai 1923 metais sausio 15 dieną susiklosčius palankioms aplinkybėms buvo suruoštas vietos gyvenėjų sukilimas ir kraštas tapo prijungtas prie Lietuvos. Tai buvo vienas iš pačių svarbiausių nepriklausomos Lietuvos gyvenimo įvykių.

Bet Klaipėdos Krašto padangė, nuo pat 1923 metų, lietuviškoms akimis žiūrint, niekada nebuvo tinkamai pragedrėjusi, nes iš kitos Nenu-nos pusės, kaip koks Damoklo kardas, virš Klaipėdos krašto kabėjo. Politiniai Lietuvos horizontai 1939 metais, Hitlerio valdymo metu, niakėsi daugiau nei paprastai. Ir štai 1939 metais kovo 22 dieną Reicho užsienio ministeris Ribbentovas per Lietuvos užsienio m-rį Urbšį pareikalavo Klaipėdos Kraštą gražinti Vokietijai be jokių sąlygų, nes atbulai, bus sunaikytas Kaunas ir Klaipėdos Kraštas atsiimtas. Prieš tokį arogantišką ultimatumą nieko neliko, kaip nusileisti. Ir tokių smurtu būdu Klaipėdos Kraštas vėl buvo atplėštas nuo Lietuvos.

Tai tuo ir skirtingos yra tos dvi sukaktys — viena links-

ma, kita liudna. Nors lietuvis nekerštingas, bet po 20 metų vienam tų laikų budeliui, buv. Prusijos ir Klaipėdos Krašto gubernatoriui E. Koch, suruoštomis Varšuvoje kartuvėmis, teko

pasityti iš jo likimo, ir apgailestavo kodėl Kochas nebuvo pakartas Lietuvoje. Šiandieną Klaipėdos Krašto likimas toks pat kaip ir Didžiosios Lietuvos.

Pov. Dirkis.

Į LIETUVIŲ TAUTĄ

(Atkelta iš 1 pusl.)

Šiuos atsakingiausio šiandien pasaulyje valstybės vyro žodžius mes norime dėti pagrindan Lietuvos laisvinimo darbų išeivijoje ir lygiai pagrindan mūsų sesių ir brolių išlaisvinimo vilčių pavergtę Tėvynėje.

Kaip ilgai besitęstų naktis, rytas auš! Susikaupę minime šviesią atmintį visų tų, kurie žuvo kovose dėl Lietuvos laisvės, visų tų, kurie kentėjo ar kenčia dėl jos kalėjimuose, Sovietinėje tremtyje ar dar kaip kitaip dėl Lietuvos nukentėjo.

Reikiame pagarbą visiems lietuviams, kurie išgarsino ar garsina Lietuvos ir lietuvių tautos vardą per mokslą, menus, per tiesos skelbimą, per tautinį apaštalavimą.

Aukštai vertiname Lietuvos Diplomatinės ir Konsularinės Tarybos, Amerikos Lietuvių Tarybos, Lietuvos Laisvės Komiteto, JAV, Kanados, Europos, Pietų Amerikos, Australijos kraštų ir Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos, o taip pat visų kitų lietuviškų organizacijų bendradarbiavimą ir talką Lietuvos laisvinimo darbe, lėšų tekimą laisvinimo reikalams, tautinių ir kultūrinių darbų vykdymą, lietuvių stiprinimą ir jaunėnės kartose išlaikymą.

Didžiai branginame visos lietuvių visuomenės organizuotą ir pavienį dėjimąsi į Lietuvos laisvinimo veiklą sugestijoms, darbui, lėšomis, bet ypač tai, kad ji išlaiko šviesias viltis, kurios perduoda savo vaikams ir vaikaičiams, kad verta gyventi ir kovoti dėl gėrio, dėl žmogaus teisių, dėl tautų teisių, dėl žmonijos šviesesnės ateities, dėl lietuvių tautos teisių, dėl Lietuvos nepriklausomybės, dėl jos ateities šviesaus idealo laisvėje.

Broliai ir Sesės lietuviai, abiejose geležinės uždangos pusėse! Kova už Lietuvos laisvę bus vedama iki laimėjimo. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas, 1961 m. vasario mėnuo.

Amerikos Lietuviu Veikla

New York, N. Y.

LANKESI REDAKCIJOJ

Antradienį, sausio 30 dieną Tėvynės redakcijoje lankėsi adv. Jonas Verbalis iš Wilkes Barre, Pa. Jis atvyko New Yorkan savo profesijos reikalais, tai ta proga aplankė savo organizacijos organo redakciją ir centrą. Su juo maloniai pasikalbėta organizacijos reikalais, taipgi prisiminta buvusio SLA ilgamečio legalio patarėjo velionio Jono S. Lopatto sunų adv. Edwardą W. Lopatto, kuris paskirtas teisėju Lyzerne apskrity.

Linkėjimai iš Floridos

SLA ilgametis veikėjas ir nuolatinis Tėvynės bendradarbis, Antanas Amber iš Wilkes Barre, Pa., nuvykęs į Floridą praleisti žiemes atostogas, Tėvynės redaktoriui ir sekretoriui prisituntė nuosirdžius linkėjimus. Tarp kitko jis rašo, kad ten šiuo metu oras labai gražus, patogus atostogoms, vanduo šiltas ir malonu maudytis.

South Boston, Mass.

Bus Saunus Banketas

Sandaros 7-ta kuopa vasario 12 dieną ruošia iškilmingus pietus Sandaros šventinėje, 124 F Street, South Boston, 2-ą valandą po pietų.

Kviečiame visus geros valios lietuvius atsilankyti. Šiame bankete pagerbsime valdybą ir investinsime naują valdybą. Bus visokių valgių ir gėrimų, galėsime apsisukti prie geros muzikos. Antradienį bus meilės širdžių diena, tai ir tai atliksime, o kas svarbiausia, tai užšvėsime už gyvenimą su skaniausiais blynais. Prašome atsilankyti, nes turėsite labai linksma laiką šiame pobuvyje. Kviečiame worcesteriečius, broktoniečius, norwoodiečius ir iš kitur atvykti pas mus, o mes jus puikiai priimsime. Lauksime jus atvykimo.

Rengimo Komitetas.

Norwood, Mass.

Vienas jungtinis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 43 metų sukakties — vasario 16-tosios minėjimas įvyks 8. metų vasario mėn. 26 dieną, sekmadienį.

9 valandą ryto bus iškilmingos pamaldos už Lietuvą, lietuvių šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

3:30 valandą po pietų pasikaitos ir meninė dalis pobūvytė salėje.

Kalbės kun. V. Martinkus iš Providence. Meninėje dalyje pasirodys vietos jaunimas, vadovaujamas parapijos seselių. Lietuvių liaudies dainų paruos muz. V. Kamantauskas.

Visi vietos ir apylinkių lietuvių kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nes nuo mūsų daug priklausys lietuvių tautos išlikimas nesurisintas, tad visi į darbą didį.

1. Mes gyvendami laisvajame pasaulyje, turim padaryti viską ką galim, kad lietuvis nebutų persekiojamas Maskvos diktatorių komunistų tėvynėje.

2. Kad visiems lietuviams būtų leista grįžti iš visų Sovietų Rusijos plotų, kur jie bebūtų, ypač iš vergų stovykų, į savas tėviškes.

3. Privalom reikalauti-prašyti iš laisvojo pasaulio vairotojų teisingo sprendimo mūsų tautai tapti laisva ir nepriklausoma.

B. Kovas.

Wilkes Barre, Pa.

Advokatas Edward W. Lopatto Paskirtas Teisėju

Adv. Edward W. Lopatto

1961 metų pradžioje Pennsylvanijos gubernatorius David L. Lawrence paskyrė advokatą Edward W. Lopatto Luzerne apskrities Orphans Court teismo teisėju. Jis išbaigęs mirusio teisėjo Paul Selecky neįšauktą terminą, kurs tęsis iki 1962-ųjų metų sausio 1 dienos. Beje, teisėjas Lopatto jau pasiskelbė, kad jis kandidatuos pilnam dešimties metų terminui.

Net vietiniai angliečiai dienašaliai pažymėjo, kad Lopatto yra pirmasis lietuvių tautybės advokatas pasiekęs Luzerne apskrities teisėjo vietą, o gal but ir visoje Pennsylvanijos valstybėje. Kitos tautinės grupės, kaip lenkų, slavų, italų, vokiečių, airių tuo galėjo pasididžiuoti daug anksčiau.

Teisėjas E. W. Lopatto yra palyginti dar jaunas, bet jį gerai žino ir lietuviai ir kiti tautai. Jis yra gvyai įsijungęs į lietuvių judėjimą ir veiklą, jis taipgi yra aktyvus Luzerne apskrities visuomeninėje ir politinėje veikloje.

Teisėjas yra sunus mirusio įžymaus lietuvių veikėjo, buvusio ilgamečio LRKSA ir SLA legalaus patarėjo Jono S. ir Marijonos (Skritulskytės) Lopatty. Edwardas yra gimęs 1918 m. spalio 29 dieną, Wilkes Berre, čia išėjęs pradinius ir aukštuosius mokslus. Toliau jis mokėsi Wyoming seminarijoje, Pennsylvanijos universitete baigė teisų fakultetą. Antrojo pasaulinio karo metu jis tarnavo U. S. oro laivyno kaip kapitonas.

1959 metų rudenį jis buvo išrinktas keturių metų terminui Luzerne apskrities Register of Wills ofice viršininku, bet paskyrus jį teisėju iš tos vietos atsisakė.

Teisėjas Edwardas W. Lopatto yra sukęs gražią šeimą — penkių sunų ir keturių dukterų tėvas.

Geriausiu sekmiu! M. Z.

New Britain, Conn.

LIETUVIŲ VEIKLA

Mes turime Auksinių Jubilėjaus metų amžiaus Lietuvių Vyrų Klubą, angliškai vadinamą "GOLDEN AGE CLUB". Klubas jau gyvuoja 4 mėnesiai ir jau prisirašė 40 narių, kurie yra užsimokėję įstoimo metinų duoklių po \$1.00. "GOLDEN AGE" tikslas — nariai susirenka kartą į savaitę, kas penktadienio popietį nuo 1 iki 5 Lietuvos Salės patalpose, bendram pasikalbėjimui ir žaizlais praleisti laiką.

Gruodžio mėnesyje laikytame susirinkime padarytas sekamas nutarimas: Jeigu iš "G. A." Klubu narių kas susirgs, esant nemie ar ligonė, draugai privalo sergantį aplankyti, suteikiant moralę užuojutą. Taip pat ištikus mirties nelaimėi (kurios nie-

kas negali išvengti) lankytis į šermentis, o esant reikalui, jeigu mirusio šeima reikalauja, nešti jo karstą į kapus.

Taip pat nutarta, vasaros metu, rengti bendrus išvažiavimus, kaip tai į jurų maudines ar bendrus narių nutartus išvažiavimus surengiant draugišką pobuvį tyrame ore.

Nelinkama pranešti, kad šiomis dienomis jau mūsų vienas draugas išsiskyrė iš mūsų tarpo, tai Kazimieras Slimkus, kuris palaidotas sausio 11 dieną šv. Marijos kapinėse. Džiugu yra pažymėti, kad veik visi "Golden Age Klubu" nariai aplankė jam esant pasarvotam pas graborių VENSKUNĄ, taipgi palydėtas į kapus tų pačių draugų, kurie dalyvauja "Golden Age Klubu". Musų klubas apgailestauja netekęs vieno draudo savo tarpe.

Išsėkis, Kazimierai, šios šalies laisvoje žemėje, o mes likusieji irgi lauksime eilės, kada pilkoji žemelė ir mus priglaus.

"Golden Age Klubas" išrinko valdybą šioms 1961 metams iš šių asmenų:

Pirmininkas Antanas Českevičia, vice pirm. Alekas Bunickas, nutarimų sekr. Pranas Naunčikas, finansų sekr. Juozas Ambrazevičia, išdinininkas Martynas Turskis.

Pranas Naunčikas.

Wilkes Barre, Pa.

Dabar Daug Rašoma Apie Lietuvą ir Kumečių Gyvenimą Kolukiuose

Grįžę turistai iš kelionės praeitą vasarą daug nebutų dalykų pasakojo. Šios apylinkės moteris ir vyras važinėjo ir viską, ką jie ten matė, girdėjo. Jie sako, mes parduosim savo vilą-vasarnamį čia ir važiuosim į Tarybų Lietuvą. Bet tikrenybėje jie to nedaro ir nedarys, nes vienas gauna socialę senatvės pensiją, o antra pasipuošusi važinėja.

Šią savaitę čia gautas laiškas iš Sibiro, Irkucko apygardos lietuvių šeimos, kuriame rašo, kad šalčio buna 45 laipsniai žemiau nulio, moteris lietuvi tūri važiuoti į girią parvežti kuriai malkų. Bet rašo, kad darbas būtų galima dirbti pakenčiamai, jei galėtų rusipirkti šiltesnius drabužius, vilnionių pančiukų-kojinių, kepurės ir marškinių, bet jų negalima gauti vietinėse krautuvėse. Ji jau dagyvenus 55 metus amžiaus ir išdirbus 20 metų ugio ir girios darbus, tai pagal rašytą senatvės pensijoms patvarkymą turėtų gauti minimumo mokestį, bet pensijos duodamos ne pagal įrodymą amžiaus, bet pagal valdišką biurokrato nuožūrą, turi dirbti per 6 mėnesius ir laukti atsakymo. Sustojus dirbti, nemokama priklausoma pensija.

Auksčiau minima moteris buvo ištremta į Sibirą su trimis mažais vaikais, o vyras atskirtas nuo šeimos per 7 metus. Vienas sunus tarnavęs rusų kariuomenėje grįžo į gimtinę Lietuvą, o antras Sibire traktoristas, kartu su motina veža kurui malkas. Vyras šeria gyvulius ir veža pašaro iš laukų rogėmis ir skundžiasi negavimu pirkti šiltesnių drabužių. Duktė baigė 10 metų mokyklą irgi dirba, nes į aukštesnį mokslo lygį vergti vaikui neįsileidžiam, tik valdininkų vaikai turi teisę įstoti į medicinos universitetą. Kiti gauna teisę dirbti du metus ir rengtis į ukės ar kitas šakas mokslo, kur mažiau apmokami.

Gavau dvi knygas iš Lietuvos

Čia gerai žinomas vargonininkas ir dainavęs 1928 me-

tais Kingston, Pa., Antanas Sodeika, kilęs iš Jurbarko miesto ir ten pradėjęs mokytis dainavimą bažnytniame chore, o į Ameriką su broliu atvažiavo 1907 metais ir apsigyveno Philadelphia, Pa. Bet šioje knygoje jis nieko nerašo apie savo brolius. Knyga užvardinta "Mano kelias į muzikos meną". Jog dabar jo brolis S. Sodeika gyvena Chicago, Ill. ir vadovauja chorui, kuris puikiai sumokytas. A. Sodeika grįžo į Lietuvą 1920 metų vasarą. Tą jis rašo šioj knygoj, kurią parašė 1958 metais ir tais pačiais metais išleista Vilniuje.

Knyga turi virš šimto puslapių. Jis rašo, kad 1920 m. gruodžio 31 dieną pirmoj ope-roj jis dainavo "Traviatą" baritonu balsu, o vėliau kitose — baso balsu. Jis daug aprašo apie save, kaip jis iškilo net į astradas akrono ir lošė judamuose paveikluose. Gana gražiai rašo apie Miko Petrausko tautišką muzikos veiklą amerikiečių lietuvių gyvenime. Jis duoda didelį pagyrimą ir Kiprui Petrauskui, kaip dideliu rusų artistui.

Paieškojimai

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke pajėskomi asmenys:

Ramanauskas Jonas, iš Skobagalių k., Simno vals., Alytaus ap. Skrudzys Klemensas ir Mykolas, iš Barklainių k., Panevėžio ap. Strungaitytė-Paliukaitienė Marijo-na.

SLA Savaitinė Atskaita Išmokamų Apdraudų ir Ligoje Pašalpų

SLA DEIMANTINIAI METAI

Vasario 4 Dieną, 1961 Metų

Išmokamos Apdraudos

MOTIEJUS DABRIKAS, 37 kp., Sunderland, Mass., gimęs vasario 24, 1893 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 4, 1916 m., mirė sausio 10, 1961 m. Velionio žmonai Lucijai Dabrikas ir sunui Stasiui Dabrikui pomirtinės išmokėta \$81.00

AGOTA KARLONIENE, 57 kp., Worcester, Mass., gimusi balandžio 26, 1894 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 8, 1932 m., mirė sausio 13, 1961 m. Velionės dukterimis Mary Graves ir Josephine Burke pomirtinės išmokėta \$1,000.00

URSULĖ ŽILINSKIENĖ, 362 kp., Cleveland, Ohio, gimusi rugsėjo 1, 1889 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 7, 1934 m., mirė sausio 19, 1961 m. Velionės vyrui Silvestrui Žilinskui pomirtinės išmokėta \$150.00

Viso \$1,231.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$16,592.68

DR. F. A. ADAMS, 42 kp., Grand Rapids, Mich. \$250.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$750.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

J. VIRBICKAS, 40 kp., Pittsburgh, Pa., sirgo 4 savaites 6 d. \$30.00

A. KARLONIENE, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 7 s. 3 d. 22.63

B.-R. MIKĖNAS, 63 kp., Chicago, Ill., sirgo 6 s. 42.00

A. KĖVALAVICIUS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., sirgo 12 s. 75.00

A. J. BRUSH, 119 kp., Taylorville, Ill., sirgo 2 s. 2 d. 28.00

S. MICKEVICIUS, 129 kp., Chicago, Ill., sirgo 6 s. 2 d. 69.38

J. KAZLAUSKAS, 238 kp., Chicago, Ill., sirgo 12 s. 72.00

Viso \$339.01

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$1,896.42

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius.

VELYKOS ARTEJA

Siųsti Velykoms dovanų siuntinį draugams ir giminėms į visas USSR dalis yra lengva ir patikima per COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by Intourist)

Cosmos turi daug metų patyrimą ir tukstančius patenkintų klientų

Pristatymas garantuotas. Siuntinius apdraustas. Gavėjas nieko nemoka. Papildomų informacijų rašyk arba skambink į jums arčiausią skyrį:

NEW YORK 3, N. Y., 39 Second Ave. Tel. AL 4-5456

BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Ave. Tel. DI 5-8808

BROOKLYN 21, N. Y., 506 Wilson Ave. Tel. HY 1-5290

ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Ave. Tel. LO 2-5941

NEWARK, N. J., 428 Springfield Ave. Tel. BI 3-1797

LAKEWOOD, N. J., 128-4th St. Tel. FO 8-8569

PATERSON, N. J., 99 Main St. Tel. MU 4-4619

PASSAIC, N. J., 211 Monroe St. Tel. PR 3-0979

VINELAND, N. J., West Landis Ave. (Greek Orthodox Bldg.) Tel. HU 1-2750

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

PITTSBURGH 3, PA., 1015 East Carson St. Tel. HU 2-4035

PHILADELPHIA 23, PA., 530 West Girard Ave. Tel. WA 2-0375

NEW HAVEN, CONN., 6 Day St. Tel. LO 2-1446

WATERBURY, CONN., 6 John St. Tel. PL 6-8766

WORCESTER, MASS., 174 Millbury St. Tel. SV 8-2868

CLEVELAND 13, OHIO, 2683 West 14th St. Tel. TO 1-1068

CHICAGO 22, ILL., 2222 West Chicago Ave. Tel. BR 8-0966

CHICAGO 29, ILL., 2439 West 69th St. Tel. WA 5-2737

HANTRAMICK, MICH., 9550 Jos. Campau Tel. TR 9-1666

DETROIT, MICH., 6440 Michigan Ave. Tel. TA 5-8050

GRAND RAPIDS, MICH., 414 Scribner Ave. N. W. Tel. GL 8-2256

SAN FRANCISCO, CALIF., 2076 Sutter St. Tel. FI 6-1571

JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St., kampas Jersey Avenue

Tarvainytė-Bedaukienė Sofija, dukterė Kazio.

Urmelis Pranas ir Vladas, kilę iš Gedvydžių k., Gruzdžių vals.

Veiksra Povilas, iš Duzėtų valsčiaus.

Abramaitis Jonas, gyveno Columbus, Ohio.

Adomavičienė Ona, vyras Jonas, dukterys Bronė, Morytė ir Stasė, gyveno Pittsburgh, Pa.

Bagdonavičius Romualdas, gim. aKaune, 1929 m., Jono ir Marijos sunus, po karo buvo išvykęs į Skotiją.

Baranauskas Stasys, Boriso sunus.

Gaidelis Juozas, Juozo sunus, gimęs 1925 m. sausio mėn. 25 dieną.

Grinevičius Bronius, Prano sunus, gimęs 1921 m. Mikalinos Kaubūčių km., Veliuonos vals., Kauno apskr.

Lušienė Teresė, ir jos dukterys Aldona, Renė ir Teresė.

Markievičius Pranas (Markiewicz Frank), Adomo sunus, iš Ziežmarų, gyveno Los Angeles, Calif.

Pavilionis Antanas, ir žmona, gyveno Sao Paulo, Brazilijoje.

Ražas Pranas, Jokubo ir Onos sunus, iš Meželių km., Tauragės apskr.

Trumpis Kazimieras, Stanislovo sunus.

Ukrimas Petras, kilęs iš Telšių apskr.

Žvyjūs Alfonsas, gyvenęs Anykščiūose.

Adomaitis Kazys.

Arminienė-Zilinskaitė Elzbieta, Antano dukterė, ir A. minas Jonas.

Audžionis Antanas, išvykęs iš Šiaulių.

Babrauskas Petras, Felicijono sunus, iš Kelmės vals., Raseinių apskrities.

Barčauskas Adolfas, advokatas, išvykęs iš Šiaulių.

Baranauskas Stasys, Kazio ir Zofijos sunus.

Jakubauskas Feliksas, Jono sunus.

Kanišauskas Aleksandras.

Kubauskienė-Zilinskaitė Magdė, Antano dukterė, ir Kubauskas Ignas.

Mallionienė-Kalvaitytė Rozalija, Antano dukterė.

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA.

61 WEST 82-ND STREET, NEW YORK 24, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELLAUSKAS

FUNERAL HOME

AL. BALTRUNAS-BALTON

Reikalų vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven 21, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktoriai:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

HITLERIS IR MUSSOLINI

"Laisvosios Lietuvos" 3-13, 1959, numeruose tilpo:

1. Rachelės Mussolini įdomūs, gausiai iliustruoti pasakojimai apie savo vyrą Benito. Kartu apžvelgta antrojo pasaulinio karo eiga ir Mussolini santykiai su Hitleriu.

2. Konkursiniai straipsniai temomis: "Kokios specifinės priežastys pastumė jo dalį Amerikos lietuvių į komunizmą ir kokių priemonių turėtume imtis, kad visus ar bent dalį būtų galima sugrąžinti į tikrųjų lietuvių tarpą.

Prisiuntę \$1 gaus visus numerus su šiais ir kitais įdomiais straipsniais. Prisiuntę \$5 metinės prenumeratoras gaus šiuos numerus veltui. Rašyti:

LAISVOJI LIETUVA, 911 W. 32nd St., Chicago 8, Ill.

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendromenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

ISEJO NAUJA KNYGA

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažūrėti Amerikos

JOJE APRASOMA:

Aplė kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatura"; Įspūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywood žvaigdes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties Klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškėmis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Įspūdziai iš Meksikos; Bullų kova; Pas mormonus; Ju tikyba, praeitis ir dabartis; Žvėras, kuriam žmogus neskaus; Neįmanoma! Texas valstijos turistai; Floridos Vaizdai; Jaunytės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabi po žemio urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių...

Ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais. Užsakydamas knygą tuoj pat pasiuntiam. Kaina tik 75 centai.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway

So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškosios spaudos ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$11.00 metams, \$6.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — \$14.00 metams, \$7.00 — pusei metų. Chicagoje — \$13.00 metams, \$7.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei papsiute čekį arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois